

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า เกี่ยวกับบรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นราชบุรี โดยดำเนินการเป็น ๓ ขั้นตอนใหญ่ ดังนี้คือ รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เก็บข้อมูลภาคสนาม และวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

๑. ศึกษางานวิจัยและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยไว้แล้ว และศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการในการศึกษากาชาถิ่น^๑ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย

๒. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับจังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพความเป็นอยู่และการปกครอง ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของจังหวัด ประวัติการอพยพและการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยราชบุรี และชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ในจังหวัดราชบุรี

ในการศึกษาทางค่านี้นั้น ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจากคำบอกเล่าของชาวราชบุรี จากการศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับจังหวัดราชบุรีทำให้ทราบว่าจังหวัดราชบุรีมีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่มากมาย ผู้วิจัยจึงสร้างแบบสอบถาม^๓ เพื่อสำรวจเกี่ยวกับชนเชื้อชาติต่าง ๆ และภาษาที่พูด ในการนี้ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากทางสำนักงานจังหวัด และพัฒนาการจังหวัด ให้ขอความร่วมมือจากท่านในแต่ละท้องที่กรอกแบบสอบถาม

^๑ ทรายละเอียด หน้า ๙ - ๕

^๒ ทรายละเอียด หน้า ๒๔

^๓ ภูภาคผนวก ง

ผลจากการสำรวจ ทำให้ทราบการกระจายของชนกลุ่มต่าง ๆ และภาษาที่มีอยู่ในจังหวัดราชบุรี อันเป็นประโยชน์ต่อการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดราชบุรี นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำผลการสำรวจดังกล่าวมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกจุดเก็บข้อมูล และแบบสัมภาษณ์ด้วย

๓. เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษา

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล ๒ ครั้ง โดยครั้งแรกเพื่อที่จะทดสอบความรู้ภาษาไทยถิ่นราชบุรีกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นภาษาไทยถิ่นกลางเช่นเดียวกัน จะมีความแตกต่างกันทางสัทลักษณะของวรรณยุกต์คำกล่าวของ วิลเลียม เจ เกคนี หรือไม่ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบคำกล่าวนี้ โดยเลือกผู้บอกภาษา ๑ คน จากบ้านบางป่าใน ตำบลบางป่าใน อำเภอเมือง เหตุที่เลือกผู้บอกภาษาจากบริเวณนี้ เนื่องจากวิธีการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นเพียงการทดสอบขั้นต้น ผู้วิจัยต้องการทราบผลเร็ว บริเวณดังกล่าวอยู่ใกล้ไม่คงใช้เวลาเดินทางมาก และผู้บอกภาษามีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้บอกภาษา ในการทดสอบ ผู้วิจัยใช้คำในรายการคำจากแบบทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ วิลเลียม เจ เกคนี เป็นแนวทางผลจากการทดสอบทำให้ทราบว่า มีความแตกต่างทางสัทลักษณะของวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยถิ่นราชบุรี กับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ปรากฏจริงตามคำกล่าวของ วิลเลียม เจ เกคนี

ในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นครั้งที่ ๒ ผู้วิจัยลองทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในอำเภอต่างๆ เช่น อำเภอจอมบึง อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม และอำเภอวัดเพลง โดยใช้ผู้บอกภาษาอำเภอละ ๑ คน ผลจากการทดสอบพบว่า มีความแตกต่างทางสัทลักษณะของวรรณยุกต์ปรากฏในระบบเสียงของผู้บอกภาษาจากแต่ละอำเภอดวย

ผลการเก็บข้อมูลเบื้องต้นทั้ง ๒ ครั้ง แสดงให้เห็นว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ และภาษาไทยถิ่นราชบุรีมีความแตกต่างกัน และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นราชบุรีในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดราชบุรีเองก็มีความแตกต่างปรากฏด้วย

๑
ภูมิภาคผนวก จ และภาคผนวก ฉ
๒
คู่มือระเบียบค. หน้า ๑๘
๓
คู่มือระเบียบค. หน้า ๒

การเก็บข้อมูลภาคสนาม

๑. การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล

การที่จะได้ข้อมูลที่จำเป็นต่องานการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการที่มีระบบหลักเกณฑ์การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลประกอบด้วยวิธีการ ๒ ขั้นตอน ขั้นแรก ได้แก่ การแบ่งบริเวณที่จะศึกษาออกเป็นพื้นที่ย่อย และขั้นที่สอง ได้แก่ การเลือกจุดเก็บข้อมูลจากพื้นที่ย่อยแต่ละพื้นที่

การศึกษารายงานในระดับจังหวัดเท่าที่ผ่านมามีการกำหนดพื้นที่ย่อย ๒ วิธี คือ ใช้การแบ่งเขตการปกครอง ได้แก่ เขตอำเภอ เป็นต้น กับการใช้ตารางเป็นพื้นที่เท่า ๆ กัน ดังเช่นที่ วิลเลียม ละบอฟ นักภาษาศาสตร์เชิงสังคมโคกลาวัวว่า "Dialectology begins

with the laying out of a geometric grid that divides the area to be investigated into sectors,..." ในความคิดเห็นของผู้วิจัยวิธีการใช้ตารางเป็นพื้นที่

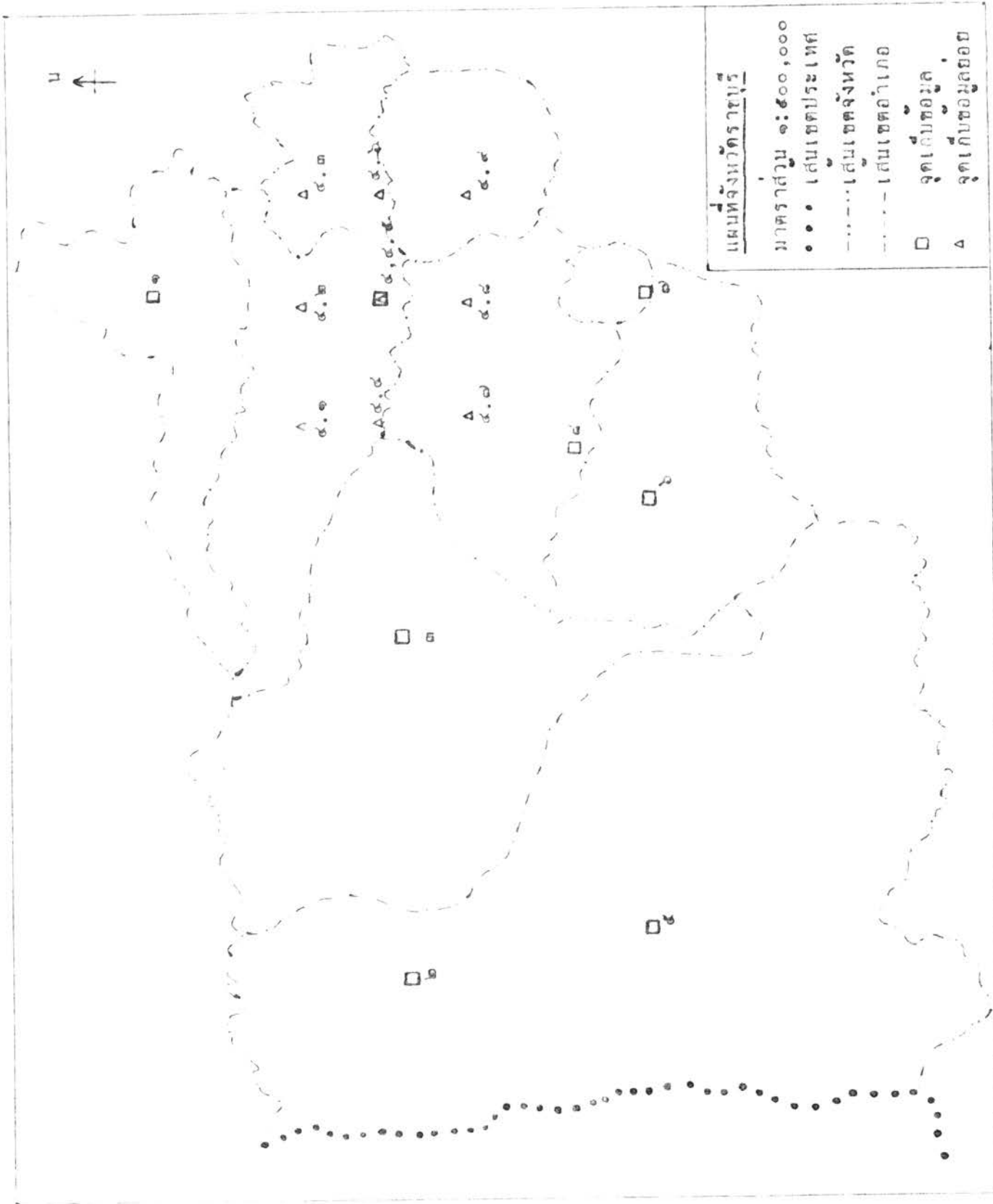
เท่า ๆ กัน คือว่าวิธีการใช้การแบ่งเขตการปกครอง ทั้งนี้เพราะเขตการปกครองมีขนาดที่แตกต่างกัน จุดเก็บข้อมูลที่ได้อาจเป็นจุดที่แทนอำเภอต้นพื้นที่กว้าง แต่จุดเก็บข้อมูลที่ได้จากอีกอำเภอหนึ่งเป็นจุดที่แทนอำเภอที่มีพื้นที่เล็ก นอกจากนี้ข้อเสียอีกประการหนึ่งของวิธีนี้ก็คือ จุดเก็บข้อมูลที่ไถ่ระยะห่างระหว่างจุดไม่เท่ากัน จุดที่ใกล้กันอาจมีการกลืนกลืนทางภาษากันได้ การใช้การแบ่งเขตการปกครองเป็นหลักจึงอาจเป็นเหตุให้ได้ผลที่ไม่เท่าเทียม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล โดยใช้แผนผังตาราง

ND ๘๗ - ๑๑ ขนาดมาตราส่วน ๑ : ๔๐,๐๐๐ ราวรวมในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ แสดงสภาพภูมิประเทศจังหวัดราชบุรี โดยมีเส้นรุ้ง เส้นแวง ทางกัน ๑๘ จากการตัดกันของเส้นรุ้งเส้นแวงบนแผนที่ ทำให้เกิดของตาราง ๘ ช่อง บนพื้นที่จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยกำหนดให้ของตารางทั้ง ๘ เป็นพื้นที่สำหรับการเก็บข้อมูล และเพื่อไม่ให้จุดเก็บข้อมูลในแต่ละพื้นที่อยู่ในระยะห่างเท่า ๆ กัน ผู้วิจัยจึงลากเส้นทะแยงมุมในแต่ละของตาราง จากจุดตัดของเส้นทะแยงมุม ใช้รัศมี ๑ นิ้ว สร้างวงกลม จากนั้นจึงเลือกจุดเก็บข้อมูล ๑ จุด โดยให้อยู่ที่ใกล้จุดศูนย์กลางของวงกลมมากที่สุด

การคัดเลือกหมู่บ้านเป็นจุดเก็บข้อมูลของแต่ละพื้นที่ นอกจากดำเนินการถึงระยะที่ตั้งของหมู่บ้านแล้ว ผู้วิจัยยังพิจารณาจากลักษณะเฉพาะหมู่บ้านที่ประชากรส่วนใหญ่ เป็นคนไทยซึ่งได้อาศัย

William Labov, "Stages in the Acquisition of Standard English" in English Linguistics : An Introductory Reader ed. by Hungerford, H, Robinson, J. and Sledd, J. (Scott, Foreman and Company, 1970) P.277

ภาพที่ ๒ แผนที่จังหวัดราชบุรี แสดงจุดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

อยู่ในจังหวัดราชบุรี เป็นเวลานาน และใช้ภาษาไทยถิ่นราชบุรีในชีวิตประจำวันอีกด้วย ผลจากการคัดเลือกครั้งนี้ จึงได้หมู่บ้านที่เป็นจุดเก็บข้อมูล ๗ แห่ง ดังนี้ (ดูแผนที่หน้า ๑๓)

- จุดที่ ๑ บ้านปากแรด ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง
- จุดที่ ๒ บ้านทุ่งแหลม กิ่งอำเภอสวนผึ้ง
- จุดที่ ๓ บ้านเกาะ ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง
- จุดที่ ๔ บ้านเจ๊กเสมียน ตำบลเจ๊กเสมียน อำเภอโพธาราม
- จุดที่ ๕ บ้านคา ตำบลบ้านเม็ง กิ่งอำเภอสวนผึ้ง
- จุดที่ ๖ บ้านพุทไธสง ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ
- จุดที่ ๗ บ้านจอมประทัด ตำบลจอมประทัด อำเภอวัดเพลง

อนึ่ง จากคำบอกเล่าของชาวราชบุรีที่ว่า ภาษาไทยถิ่นในบางบริเวณของจังหวัดราชบุรี มีสำเนียงการพูดที่ไม่เหมือนกับที่เกี่ยวเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บริเวณบ้านห้วยหินสี้ห์ ตำบลอ่างทองใน อำเภอเมือง มี ๑ พูดภาษาไทยถิ่นราชบุรีที่ต่างสำเนียงที่ต่างไปมาก ผู้วิจัยจึงเลือกหมู่บ้านดังกล่าวเป็นจุดเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีก ๑ จุด คือ จุดที่ ๘

๒. การคัดเลือกผู้ออกภาษา

ผู้ออกภาษา หมายถึง ผู้ซึ่งกำหนดและสังเกตผลในการออกเสียงสามารถเป็นตัวแทนของถิ่นนั้น ๆ ได้ การเลือกผู้ออกภาษาที่ดีจะทำให้ได้ข้อมูลและสรุปที่ถูกต้อง ดังนั้นผู้ออกภาษาคควรมีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมแก่การวิจัยในแต่ละครั้งด้วย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นราชบุรี โดยจะศึกษาภาษาในบริเวณต่าง ๆ ของจังหวัด ผู้วิจัยจึงวางหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ออกภาษา ดังนี้

ก. อายุ

ผู้ออกภาษาคควรมีความอายุไม่ต่ำกว่า ๕๐ ปี และไม่เกิน ๗๐ ปี เพราะถือว่าผู้ออกภาษาที่อยู่ในช่วงอายุดังกล่าวมีอายุมากพอควร และมีการใช้ภาษาไทยถิ่นราชบุรีในชีวิตประจำวันมามากเช่นกัน จึงคาดว่าน่าจะสามารถรักษาภาษาไทยถิ่นราชบุรีไว้ได้มากกว่าผู้ออกภาษาที่มีอายุน้อย และหากใช้ผู้ออกภาษาซึ่งมีอายุเกินช่วงดังกล่าว เก่งกว่าจะเกิดปัญหาในด้านความเข้าใจในจุดประสงค์ของการสัมภาษณ์ ไหวพริบในการตอบก็อาจจะน้อยลง ตลอดจนเสียงอาจจะก้องและไม่ชัดเจน

ข. เพศ

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้ออกภาษาที่เป็นเพศหญิงเป็นหลัก เพราะผู้ออกภาษาที่เป็นหญิงมักจะอยู่บ้านหรือทำงานประจำในหมู่บ้านมากกว่าผู้ออกภาษาที่เป็นชาย จึงทำให้มีเวลาพอที่จะให้สัมภาษณ์ ตลอดจนสามารถทำความเข้าใจความสนิทสนมได้เร็วกว่า และนอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยก็คิดว่า การที่ผู้ออกภาษาเพศหญิงอยู่ในหมู่บ้านเป็นประจำ ทำให้โอกาสที่ภาษาจะเปลี่ยนแปลงไปมีน้อยกว่า

ค. อาชีพ

ผู้ออกภาษาควรมีอาชีพที่ไม่ต้องเดินทางออกไปนอกหมู่บ้านบ่อย ๆ เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน หรือแม่บ้าน อันเป็นอาชีพที่ไม่ต้องเดินทางหรือติดต่อกับคนในถิ่นอื่นบ่อย ๆ อันจะทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลงง่าย

ง. การตั้งถิ่นฐาน

ผู้ออกภาษาทุกคนเป็นผู้ที่เกิดและตั้งถิ่นฐานอยู่ในท้องถิ่นนั้นจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อจะได้ภาษาถิ่นนั้น ๆ อย่างแท้จริง

จ. การศึกษา

ผู้ออกภาษาทุกคน ควรมีการศึกษาไม่เกินประถมศึกษาปีที่ ๔ เพราะหากว่าได้รับการศึกษาในชั้นสูงมากขึ้น ก็จะได้รับอิทธิพลของภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ฯ หรือภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งใช้บังคับเรียนทั่วประเทศมากขึ้น

ฉ. ความสามารถในการใช้ภาษา

เป็นผู้ที่ไม่มีปัญหาในการพูด เช่น ฟันหัก เพดานโหว่ พูดติดอ่าง กล่าวคือจะต้องมีอวัยวะในการออกเสียงเป็นปกติ สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน และนอกจากนั้นแล้วควรเป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทยถิ่นราชบุรีในชีวิตประจำวันด้วย

ช. สุขสมบัตินอื่น ๆ

ผู้ออกภาษาควรเป็นคนคล่องแคล่ว กล้า และมีไหวพริบ เข้าใจในจุดประสงค์และกลวิธีในการตอบคำถาม ตลอดจนเต็มใจให้ความร่วมมือด้วยอย่างดี

๓. เครื่องมือในการวิจัย

ก. รายการคำ

รายการคำที่สร้างขึ้นอาศัยหลักการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นของ วิไลเลียม เจ เกคนี่ เป็นแนวทาง เมื่อใส่รายการคำของ วิไลเลียม เจ เกคนี่ ลงในตาราง ทดสอบเสียงวรรณยุกต์ ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้วจะมีช่องละ ๓ คำ^๒ ผู้วิจัยได้เลือกเอาคำบางคำ จากรายการคำที่ วิไลเลียม เจ เกคนี่ ได้ให้ไว้มาใช้ในการศึกษาคำนี้ โดยเลือกคำที่คาดว่าจะ สะดวกในการสอบถามได้ไว้ในตารางทดสอบวรรณยุกต์ของช่องละ ๓ คำ และได้เพิ่มเติมในบางช่อง ให้เป็นจำนวนช่องละ ๒ คำ ทั้งนี้เนื่องจากจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นพบว่าภาษาไทยถิ่นราชบุรี มีระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะการแยกเสียงวรรณยุกต์เหมือนภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ (ดูตารางที่ ๑) ตัวอย่าง ว.๕ , ว.๕ ในพยางค์เป็นและ ว.๕ ในพยางค์ตาย จึงมีคำทดสอบ จำนวนน้อยกว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่น ๆ ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนคำเพื่อทดสอบ ว.๕ และ ว.๕ ขึ้น โดยเพิ่มในช่อง A_๑, C_๑ และ DS_๑ ของช่องละ ๓ คำ รวมเป็นคำที่ใช้ในช่องเหล่านี้ช่องละ ๒ คำ

ตารางที่ ๑ การแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ

	A	B	C	DL	DS
๑	ว.๕ V				
๒		ว.๒ T	ว.๓ N _๒	ว.๒ K	ว.๒ L
๓	ว.๑ T				
๔			ว.๔ T ^๒	ว.๔ N	ว.๔ T

^๑ William J. Gedney, "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects," in Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager, ed. M. Estellie Smith.

^๒ ฤดูกาลผนวก ก

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยได้เพิ่มคำในช่อง A เป็น ๒ คำ ทั้งนี้ได้ขอสังเกตจากงานวิจัยของ กัลยา ทิงส์บัด^๑ เกี่ยวกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นภาษาไทยถิ่นทางตะวันออกเฉียงของกรุงเทพฯ เช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นราชบุรี ว่ามีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างช่อง A_๒ + A_๓ กับ A_๑ การเพิ่มคำในช่อง A มากขึ้นกว่าช่องอื่น ๆ นั้น เพื่อทดสอบเกี่ยวกับลักษณะการแยกเสียงดังกล่าว

ข. หัวข้อการสนทนา

ในการวิจัยแต่ละจุดนอกจากใช้รายการคำแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้หัวข้อการสนทนาด้วย โดยคาดว่าการศึกษาภาษาโดยสังเกตจากระดับข้อความคำนั้นจะทำให้พิจารณาลักษณะภาษาได้กว้างขึ้น หัวข้อการสนทนาที่ใช้เป็นเรื่องราวที่ผู้ออกภาษาทราบดีหรือสนใจ เช่น เรื่องราวชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพของผู้ออกภาษา เป็นต้น ในขณะที่สอบถามหัวข้อการสนทนาจะแปร เปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมของผู้ออกภาษาแต่ละคน

ค. กรอบประโยค

การวิจัยครั้งนี้ได้ทดลองใช้กรอบประโยค เพื่อศึกษาวรรณยุกต์ในระดับข้อความ โดยผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบไว้ล่วงหน้า ประโยคที่ใช้ทดสอบมีทั้งสิ้น ๓๐ ประโยค

ง. แบบสำรวจประวัติผู้ออกภาษา

ประวัติและคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้ออกภาษาแต่ละคน สัมภาษณ์และบันทึกไว้ในแบบสำรวจประวัติ

จ. อุปกรณ์ประกอบการเก็บข้อมูล

ใช้อุปกรณ์ที่เป็นของจริง และรูปภาพประกอบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้ออกภาษาเข้าใจความหมายของคำ ที่ต้องการถามได้ชัดเจน และสามารถตอบคำถามที่ต้องการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

^๑Kalaya Tingsabath, "A Phonological Study of the Thai Language of Suphanburi Province" Pp.129,132 and 138

^๒ ภูมิภาคนนท ก

^๓

ภูมิภาคนนท ข

ฉ. อุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียง

ใช้เครื่องบันทึกเสียงแบบที่ใช้กับแถบบันทึกเสียงชนิดคasset (cassette)

เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย

ช. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล

๑. สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงพยัญชนะและสระ ใช้วิธีการถอดเสียง

ตามที่ได้ยิน โดยใช้สัญลักษณ์ตามระบบของ I.P.A (International Phonetic Association) ดังนี้

ก. สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงพยัญชนะ

- p แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก หรือระเบิด เกิดที่ริมฝีปากทั้งสอง ไม้ก้อง ไม้พ่นลม
- ph แทนหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด เกิดที่ริมฝีปากทั้งสอง ไม้ก้อง ไม้พ่นลม
- b แทนหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด เกิดที่ริมฝีปากทั้งสอง ก้อง ไม้พ่นลม
- t แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก หรือระเบิด เกิดที่ปลายลิ้น กับปุ่มเหงือก ไม้ก้อง ไม้พ่นลม
- th แทนหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด เกิดที่ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก ไม้ก้อง พ่นลม
- d แทนหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด เกิดที่ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก ก้อง ไม้พ่นลม
- k แทนหน่วยเสียงพยัญชนะกัก หรือระเบิด เกิดที่ลิ้นส่วนหลังกับเพดานอ่อน ไม้ก้อง ไม้พ่นลม
- kh แทนหน่วยเสียงพยัญชนะระเบิด เกิดที่ลิ้นส่วนหลังกับเพดานอ่อน ไม้ก้อง พ่นลม
- ʔ แทนเสียงพยัญชนะระเบิด เกิดที่ช่องเส้นเสียง ไม้ก้อง ไม้พ่นลม
- c แทนเสียงพยัญชนะกึ่งเสียดแทรก เกิดระหว่างลิ้นส่วนหน้ากับเพดานแข็งส่วนหน้า ไม้ก้อง ไม้พ่นลม

- ch แทนเสียงพยัญชนะกึ่งเสียดแทรก เกิดระหว่าง
 ดันส่วนหน้า กับเพดานแข็งส่วนหน้า ไม่ก้อง พนม
- f แทนเสียงพยัญชนะเสียดแทรก เกิดระหว่างฟันบน
 กับริมฝีปากกลาง ไม่ก้อง
- s แทนเสียงพยัญชนะเสียดแทรก เกิดระหว่างปลายลิ้น
 กับปุ่มเหงือก ไม่ก้อง
- h แทนเสียงพยัญชนะเสียดแทรก เกิดระหว่างช่อง
 เส้นเสียง ไม่ก้อง
- m แทนเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ริมฝีปากทั้งสอง ก้อง
- n แทนเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก
 ก้อง
- ŋ แทนเสียงพยัญชนะนาสิก เกิดที่ลิ้นส่วนหลังกับ
 เพดานอ่อน ก้อง
- l แทนเสียงพยัญชนะข้างลิ้น เกิดที่ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก
 ก้อง
- r แทนเสียงพยัญชนะลิ้นร้ว เกิดที่ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก
 ก้อง
- w แทนเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่ริมฝีปาก และ
 เพดานอ่อน ก้อง
- j แทนเสียงพยัญชนะกึ่งสระ เกิดที่ลิ้นส่วนกลางกับ
 เพดานแข็ง ก้อง
๖. สระลิ้นกับแทนหน่วยเสียงสระ
- i แทนเสียงสระหน้า เสียงสั้น รักับลิ้นสูง ริมฝีปาก
 ไม่ห่อ
- i: แทนเสียงสระหน้า เสียงยาว รักับลิ้นสูง ริมฝีปาก
 ไม่ห่อ

- ๐ แทนเสียงสระหน้า เสียงสั้น ลึ้นอยู่ในระดับกลาง
ก่อนข้างสูง ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๐: แทนเสียงสระหน้า เสียงยาว ลึ้นอยู่ในระดับกลาง
ก่อนข้างสูง ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๕ แทนเสียงสระหน้า เสียงสั้น ลึ้นอยู่ในระดับต่ำ
ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๕: แทนเสียงสระหน้า เสียงยาว ลึ้นอยู่ในระดับต่ำ
ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๓ แทนเสียงสระกลาง เสียงสั้น ลึ้นอยู่ในระดับต่ำ
ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๓: แทนเสียงสระกลาง เสียงยาว ลึ้นอยู่ในระดับต่ำ
ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๖ แทนเสียงสระกลาง เสียงสั้น ลึ้นอยู่ในระดับกลาง
ก่อนข้างสูง ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๖: แทนเสียงสระกลาง เสียงยาว ลึ้นอยู่ในระดับกลาง
ก่อนข้างสูง ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๗ แทนเสียงสระหลัง เสียงสั้น ลึ้นอยู่ในระดับสูง
ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๗: แทนเสียงสระหลัง เสียงยาว ลึ้นอยู่ในระดับสูง
ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๗ แทนเสียงสระหลัง เสียงสั้น ลึ้นอยู่ในระดับสูง
ริมฝีปากห่อ
- ๗: แทนเสียงสระหลัง เสียงยาว ลึ้นอยู่ในระดับสูง
ริมฝีปากไม่ห่อ
- ๐ แทนเสียงสระหลัง เสียงสั้น ลึ้นอยู่ในระดับกลาง
ก่อนข้างสูง ริมฝีปากห่อ

- o: แทนเสียงสระหลัง เสียงยาว ลึนอยู่ในระดับกลาง
 ก่อนข้างสูง ริมฝีปากห่อ
- o แทนเสียงสระหลัง เสียงสั้น ลึนอยู่ในระดับกลาง
 ก่อนข้างต่ำ ริมฝีปากห่อ
- o: แทนเสียงสระหลัง เสียงยาว ลึนอยู่ในระดับกลาง
 ก่อนข้างต่ำ ริมฝีปากห่อ
- iɔ แทนเสียงสระประสม เสียงสั้น และเสียงยาว
- uɔ แทนเสียงสระประสม เสียงสั้น และเสียงยาว
- ua แทนเสียงสระประสม เสียงสั้น และเสียงยาว

๒. สัญลักษณ์แทนวรรณยุกต์

ก. สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ใช้หมายเลขแทนหน่วย
 เสียงวรรณยุกต์ หมายเลขที่ใช้นี้ดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ ๑ ใช้แทนด้วย ๑.๑

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ ๒ ใช้แทนด้วย ๑.๒

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ ๓ ใช้แทนด้วย ๑.๓

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ ๔ ใช้แทนด้วย ๑.๔

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ ๕ ใช้แทนด้วย ๑.๕

ข. สัญลักษณ์แทนเสียงวรรณยุกต์ ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ทั้ง
 ตัวเลขแสดงระดับเสียง และอักษรวรรณยุกต์ ซึ่งเป็นระบบที่เสนอโดย Y. R. Chao โดยผู้วิจัย
 ได้ดัดแปลงบ้างเล็กน้อย ดังนี้

๑. ตัวเลขแสดงระดับเสียงวรรณยุกต์ ตัวเลขที่ใช้แสดง ได้แก่
- เลข ๕ แทนระดับเสียงสูง (high)
- เลข ๔ แทนระดับเสียงกลางก่อนข้างสูง (higher mid)
- เลข ๓ แทนระดับเสียงกลาง (mid)
- เลข ๒ แทนระดับเสียงกลางก่อนข้างต่ำ (lower mid)
- เลข ๑ แทนระดับเสียงต่ำ (low)

ตัวเลขที่ใช้ในการออกเสียงครั้งหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยเลข ๒ ตัว หรือ ๓ ตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าระดับการขึ้นลงของเสียงวรรณยุกต์มีลักษณะเช่นไร เลข ๒ ตัวจะใช้เมื่อเลขตัวที่ ๑ แสดงถึงจุดเริ่มต้นของเสียงวรรณยุกต์ และเลขตัวที่ ๒ แสดงถึงจุดที่สิ้นสุดของการออกเสียง เช่น เสียงวรรณยุกต์ ๕๑ จะหมายถึงเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นเป็นเสียงกลางค่อนข้างสูง และมีจุดสิ้นสุดการออกเสียงเป็นเสียงระดับต่ำ แต่หากว่าในระหว่างการเคลื่อนจากจุดเริ่มต้นของเสียงมายังจุดที่สิ้นสุดของการออกเสียง มีการเปลี่ยนแปลงของระดับเสียงเกิดขึ้น ตัวเลขตำแหน่งกลางจะมีขึ้นเพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ตัวอย่างเช่น เสียงวรรณยุกต์ ๓๔๑ จะเป็นลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ในระดับกลาง แล้วระดับเสียงจะเปลี่ยนแปลงขึ้นเล็กน้อย ก่อนที่จะตกลงมาและสิ้นสุดการออกเสียงที่ระดับต่ำ

๒. อักษรวรรณยุกต์ (Tone letter หรือ Tone Stick)

ประกอบด้วยเส้นแนวตั้ง และเสียงแนวนอน เส้นแนวนอนเป็นเส้นที่ลากออกไปทางขวาของเส้นแนวตั้ง เพื่อแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ ลักษณะของเส้นแนวนอนจะเป็นเส้นตรงเมื่อแสดงระดับของเสียงวรรณยุกต์ที่เริ่มจากจุดเริ่มต้นและทรงไปยังจุดสิ้นสุดของการออกเสียงทันที เช่น [˥] และ [˨] เป็นต้น แต่หากว่าระหว่างจุดเริ่มต้นกับจุดสิ้นสุดของการออกเสียงมีการเปลี่ยนแปลงของระดับเสียงปรากฏขึ้น ลักษณะของเส้นจะมีการเปลี่ยนทิศทางเกิดขึ้น เช่น [˥˨] และ [˨˥] เป็นต้น การเขียนเส้นแนวนอนนี้ใช้วิธีกำหนดให้เส้นแนวตั้งเป็นเส้นที่แสดงพิสัยระดับเสียงของบุคคล ซึ่งมีการแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ เช่นเดียวกับตัวเลขแสดงระดับเสียงวรรณยุกต์ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น

๔. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนาม รวม ๔ ครั้ง

ก. ระยะเวลาหนึ่ง ก็ือ ระยะเวลาเดือนเมษายน ๒๕๖๔ ทั้งเดือน เป็นการเก็บข้อมูลตามจุดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยเดินทางไปยังจุดต่าง ๆ เพื่อสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาที่คัดเลือกและนัดหมายไว้จำนวนบุคคล ๔ คน ในการเก็บข้อมูลครั้งแรกนี้ ผู้วิจัยใช้รายการทำเป็นเครื่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ และให้มีการเทียบเสียงคำระหว่างช่องต่าง ๆ ในกล่องเสียงวรรณยุกต์ด้วย การเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาแต่ละคนใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง รวมใช้เวลาจุดเก็บข้อมูลจะประมาณ ๔ ชั่วโมง

ข. ระยะที่สอง คือ ระยะเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ทั้งเดือน เป็นการเก็บข้อมูล ในจุดเก็บข้อมูลย่อย ได้แก่ จุดที่ ๔.๑, ๔.๒, ๔.๓, ๔.๔, ๔.๕, ๔.๖, ๔.๗, ๔.๘ และ ๔.๙ จุดเก็บข้อมูลทั้ง ๙ จุดนี้ ใช้วิธีการคัดเลือกดินเกี่ยวกับจุดเก็บข้อมูลใหญ่ แต่ในพื้นที่ ภายใต้วงการางที่เป็นจุดที่ ๔ เพียงร่องการางเดียว เมื่อแบ่งพื้นที่ดังกล่าวออกเป็นร่อง การางย่อยเท่า ๆ กัน จะได้จุดเก็บข้อมูลย่อยที่อยู่ลอมรอบบริเวณจุดที่ ๔ โดยมีจุดที่ ๔.๕ เป็น จุดซ้อนกับจุดที่ ๔ การที่เลือกเก็บข้อมูลในพื้นที่ดังกล่าวนี้เนื่องด้วยผลวิเคราะห์จากการเก็บ ข้อมูลครั้งแรก พบว่าสัณฐานของวรรณยุกต์ระหว่างจุดเก็บข้อมูลต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกัน เป็นส่วนใหญ่ โดยมีความแตกต่างปรากฏอย่างประปรายจนไม่สามารถแบ่งกลุ่มภาษาออกเป็น บริเวณตามที่คาดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการทดสอบดูว่าภาษาในพื้นที่ใกล้เคียงกันมาก ๆ จะมี ลักษณะทางเสียงที่เหมือนกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างจากลักษณะทางเสียงของจุดอื่น ๆ หรือไม่

นอกจากนี้เนื่องจากแถบพื้นที่กเสียงของผู้ออกภาษาในจุดที่ ๑ ในการ เก็บข้อมูลครั้งแรกซึ่งข้อใช้การไม่ได้ในขณะที่น่ามาฟังเพื่อตรวจสอบผลวิเคราะห์ ดังนั้นใน ระยะที่สองผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษาทั้ง ๔ คน ของจุดที่ ๑ อีกครั้ง

ค. ระยะที่สาม เป็นระยะเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ทั้งเดือน เป็นการเก็บ ข้อมูลระดับข้อความโดยใช้วิธีการสนทนาและสัมภาษณ์เรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ออกภาษาในจุด เก็บข้อมูลทุกจุด

ง. ระยะที่สี่ เป็นระยะกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ คือในช่วงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ถึงวันที่ ๒๐ สิงหาคม เป็นการเก็บข้อมูลในระดับข้อความด้วยการให้ผู้ออกภาษาพูดเฉพาะความ ที่ต้องการในกรอบประโยคหนึ่ง ๆ จากผู้ออกภาษาในจุดเก็บข้อมูลทุกจุด

๕. ปัญหาในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

ก. คลื่นเทปบันทึกเสียงขัดข้อง

ในการเก็บข้อมูลทุกครั้งมีการบันทึกเสียงไว้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการ ตรวจสอบข้อมูลภายหลัง สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีปัญหาเกี่ยวกับคลื่นเทปบันทึกเสียงขัดข้องขณะ จะ นำมาตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากจุดที่ ๑ ผู้วิจัยจึงต้องกลับไปเก็บข้อมูลยังจุดที่ ๑ อีกครั้ง

^๑ เนื่องจากจุดที่ ๔.๕ เป็นจุดที่ซ้อนกับจุดที่ ๔ ดังนั้นจำนวนจุดเก็บข้อมูลย่อย จึงมี เพียง ๘ จุด
 ๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐
 ๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

ข. ลักษณะภูมิประเทศไม่อำนวย

พื้นที่ทางคาบตะวันตกของจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นส่วนชายแดนของประเทศ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาบดระฆัง การเดินทางเข้าไปลำบากและไม่ค่อยปลอดภัย ภัยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อมูลในบางจุดเก็บข้อมูล ได้แก่ จุดที่ ๒ และจุดที่ ๕

ค. การคมนาคม

การเข้าไปถึงหมู่บ้านซึ่งเป็นจุดเก็บข้อมูลบางหมู่บ้าน ต้องว่าจ้างรถจักรยานยนต์เข้าไป โดยที่ระยะทางที่เข้าไปอยู่ไกลจากถนนใหญ่มากไม่มีรถเข้าออกบ่อยครั้ง จึงจำเป็นต้องเพิ่มค่าจ้างสูงขึ้นแก่รถว่าจ้างเข้าไป เพื่อให้เขาจอร์จรถกลับออกมา จากปัญหา ผู้วิจัยจึงต้องระวังในเรื่องเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมาก

ง. ผู้ออกภาษา

ปัญหาเกี่ยวกับผู้ออกภาษาที่เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ออกภาษาบางคน ไม่ได้มาตามที่ตั้งหมายไว้เนื่องจากติดธุระจำเป็น ผู้วิจัยจึงต้องหาผู้ออกภาษาค้นใหม่ให้ได้ในเวลาอันจำกัด โดยที่ผู้ออกภาษาที่ใหม่มีคุณสมบัติของผู้ออกภาษาไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ขาดคุณสมบัติในเรื่องอายุ ดังที่ปรากฏในการเก็บข้อมูลที่จุดที่ ๔.๕ ผู้วิจัยต้องใช้ผู้ออกภาษาคนที่ ๔.๕๖ แทนคนเดิม ในกรณีของจุดที่ ๖ ผู้ออกภาษา ๑ คน ไม่มาตามนัด แต่ผู้วิจัยไม่สามารถหาคนแทนได้ เนื่องจากจุดเก็บข้อมูลดังกล่าวมีบ้านเรือนตั้งอยู่ห่างกันมาก ชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียงออกไปรับจ้างทำไร่อยู่ หากรอให้กลับจากทำไร่ในคอนเย็น ผู้วิจัยมีปัญหาในการเดินทาง เพราะจุดที่ ๖ อยู่ไกลจากถนนใหญ่และต้องว่าจ้างรถจักรยานยนต์เข้าไป

จ. ประชาชนในพื้นที่เป็นจุดวิจัย

ประชาชนในบางพื้นที่ไม่สามารถเป็นผู้ออกภาษาได้ เพราะมีคุณสมบัติไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้รับการบอกกล่าวจากผู้หลายท่านซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ และชาวบ้านในอำเภอจอมบึง อันเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้กับอำเภอสวนผึ้งว่า บริเวณทางชายแดนตะวันตก คือ ถึงอำเภอสวนผึ้ง เป็นหมู่บ้านใหม่ประกอบด้วยชนชาติไทยจากจังหวัดนครปฐม

สุพรรณบุรี เพชรบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี เขาไปจับจองที่ดินอาศัยอยู่ โดยมีชนส่วนใหญ่ที่อยู่เดิมเป็นชาวกะเหรี่ยง คำบอกเล่าถึงกล่าวตรงกัมงานวิจัยของ วีระวัชร สํารามูจิตต์^๑ มีใจความสรุปได้ว่า เขตนี้เป็นที่อาศัยของชาวกะเหรี่ยงเป็นจำนวนมาก ในด้านการเรียนการสอนภาษาไทยแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในแถบนี้จะประสบปัญหาในเรื่องภาษา เพราะเด็กส่วนใหญ่จะพูดภาษากะเหรี่ยงเป็นภาษาแม่

๒. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ ๓ วิธีด้วยกัน คือ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสำรวจ และการประกอบประโยค

ก. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

๑. เนื่องด้วยภาษาไทยถิ่นราชบุรี เป็นภาษาไทยถิ่นภาคกลางเช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ฯ ดังนั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจึงต้องระมัดระวังที่จะไม่พูดคำในรายการคำเลย เพราะผู้บอกภาษาอาจเขียนแบบการออกเสียงของผู้วิจัยได้ ผู้วิจัยจึงเลี่ยงวิธีดังกล่าวและใช้วิธีอื่น ๆ แทน ได้แก่ การใช้ประโยคคำถามนำ การใช้ของจริง หรือรูปภาพ ประกอบ ตลอดจนการแสดงกริยาท่าทางประกอบคำถาม เพื่อให้ผู้บอกภาษาเข้าใจ และสามารถให้คำตอบตามที่ผู้วิจัยคาดหวังไว้ได้

๒. ให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำละ ๒ ครั้ง โดยเว้นระยะเวลาการออกเสียงระหว่างการออกเสียงครั้งแรก และครั้งที่สองพอสมควร นอกจากนั้นผู้วิจัยจะซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในบางคำประกอบไปด้วย และอาจให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำที่สงสัยมากกว่า ๒ ครั้ง เพื่อตรวจสอบให้แน่ชัด

๓. เมื่อฟังเสียงของผู้บอกภาษาจนแน่ใจว่าเป็นเสียงวรรณยุกต์อะไรแล้ว จึงจดบันทึกโดยใช้สัญลักษณ์ พร้อมกันจดคำอธิบายเกี่ยวกับข้อสงสัยที่ได้ซักถามผู้บอกภาษาไว้ด้วย

^๑ วีระวัชร สํารามูจิตต์, ระบบหน่วยเสียงของภาษากะเหรี่ยงในตำบลสวนผึ้ง, เอกสารการนิเทศการศึกษา, ฉบับที่ ๑๘๘ (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยนิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๖)

๕. ให้ผู้บอกภาษาออกเสียงเปรียบเทียบระหว่างคำต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบ
ข้อมูลในคำความคล้ายคลึง และความแตกต่างของคำต่าง ๆ เหล่านั้น

๕. สำหรับการบันทึกเสียงเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบข้อมูลใน
ภายหลังนั้นได้เริ่มบันทึกเสียงตั้งแต่ประวัติของผู้บอกภาษา และคำต่าง ๆ ในรายการคำที่มีการ
ออกเสียงคำละ ๒ ครั้ง ตลอดจนคำที่ใช้เทียบเสียงกันด้วย

๖. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้หัวข้อการสนทนา

๖. ใช้วิธีการสนทนาเรื่องราวเกี่ยวกับผู้บอกภาษา เช่น ประวัติความเป็น
มาของตนเอง การเจ็บป่วย และการรักษาพยาบาล ชีวิตและงานประจำวัน ตลอดจนเรื่องราว
เกี่ยวกับลูกหลานของผู้บอกภาษา

๖. เนื่องจากเก็บข้อมูลโดยวิธีนี้ ต้องการรักษาสภาพการดีในการ
สนทนาให้เป็นธรรมชาติที่สุด การตรวจสอบเสียงจึงไม่อาจทำได้ด้วยการให้พูดซ้ำ ๆ หลายครั้ง
ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการแสดงความสนใจในบางเรื่องเป็นพิเศษ และกลับไปซักถามเพื่อตรวจสอบเสียง
ในประโยคนั้น ๆ อีกครั้ง

๓. ในขณะที่สนทนา ผู้วิจัยไม่สามารถจับบันทึกโดยอัตโนมัติได้ทันที ดังนั้น
ผู้วิจัยจึงใช้การบันทึกเสียงไว้โดยตลอด เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลภายหลัง

๗. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้กรอประโยค

๑. นำข้อความที่เตรียมไว้ให้ผู้บอกภาษาพูดลงในข้อความดังกล่าว โดย
แต่งเรื่องเพื่อชักนำให้ผู้บอกภาษากล่าวข้อความในรูปกรอประโยคที่ต้องการ

๒. ให้ผู้บอกภาษาออกเสียงข้อความดังกล่าว ๒ ครั้ง และซักถามข้อสงสัย
ที่เกิดขึ้น

๓. เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการฟังแล้ว จึงจับบันทึกโดยใช้สัทอักษร

๔. สำหรับการบันทึกเสียงเพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบข้อมูลภายหลัง
ได้ให้ผู้บอกภาษากล่าวข้อความต่าง ๆ ข้อความละ ๒ ครั้ง โดยเว้นระยะเวลาระหว่างการ
ออกเสียงครั้งแรก และครั้งที่สองพอสมควร

การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์

๑. การวิเคราะห์ระบบบรรณยุกต์

ก. ในระดั้บคำ

การวิเคราะห์ข้อมูลในระดั้บคำ แบ่งออกได้เป็น ๓ ชั้นตอน ดังนี้^๑

- ชั้นตอนที่หนึ่ง วิเคราะห์ระบบบรรณยุกต์ของผู้ออกภาษาแต่ละคน
- ชั้นตอนที่สอง เปรียบเทียบระบบบรรณยุกต์ของผู้ออกภาษาทุกคนในจุด

เก็บข้อมูลแต่ละจุด

- ชั้นตอนที่สาม เปรียบเทียบระบบบรรณยุกต์ของผู้ออกภาษาทุกคนในจุด

เก็บข้อมูลทุกจุด เพื่อดูการแบ่งเขตภษาข่อยของภาษาไทยถิ่นราชบุรี

ข. ในระดั้บข้อความ

- ในระดั้บข้อความที่ได้จากหัวข้อของการสนทนา

นำข้อมูลที่ได้จากแต่ละจุดเก็บข้อมูลมาพิจารณา โดยสังเกตนหน่วยเสียงบรรณยุกต์แต่ละหน่วยว่า เมื่อปรากฏในระดั้บคำและในระดั้บข้อความ สั้บลักษณะที่ปรากฏมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

- ในระดั้บข้อความที่ได้จากการใช้กรอมประโยค

จากการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ปรากฏว่าพบปัญหาในการเสนอผลการวิเคราะห์ กล่าวคือ สั้บลักษณะของหน่วยเสียงบรรณยุกต์ทั้ง ๕ หน่วยเสียงในจุดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เหมือนกันหมด และคล้ายกับที่ปรากฏในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยคิดว่า น่าจะขึ้นอยู่กับวิธีการ เก็บข้อมูลโดยใช้กรอมประโยคที่ลักษณะเหมือนกับการอ่านแบบเรียน เพราะต้องพูดออกมาในรูปกรอมประโยคที่กำหนดเท่านั้น เวลาพูดผู้พูดจึงระมัดระวังมาก เพราะก้านึงถึงความถูกต้องของการออกเสียง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ตัดข้อมูลส่วนนี้ออก มิได้กล่าวถึงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

๒. การเสนอผลการวิเคราะห์

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ระบบบรรณยุกต์ในแต่ละจุดเก็บข้อมูลแล้ว จึงเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

^๑ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ ๓ หน้า ๓๑ - ๓๓

ก. ในระดัคำ

เสนอผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของจุดเก็บข้อมูลแต่ละจุด โดยพิจารณาหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียง ตามขั้นตอน ดังนี้

- หน่วยเสียงวรรณยุกต์หนึ่ง ๆ ประกอบด้วยเสียงวรรณยุกต์ใดบ้าง
- การปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ในระบบเสียงของผู้บอกภาษาแต่ละคน

ข. ในระดัข้อความ

พิจารณาหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นราชบุรีแต่ละหน่วยเสียง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- หน่วยเสียงวรรณยุกต์หนึ่ง ๆ ประกอบด้วยเสียงวรรณยุกต์ใดบ้าง
- เปรียบเทียบสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เมื่อปรากฏในระดัคำ

กับในระดัข้อความ ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

ค. สรุปผลการวิเคราะห์

- สรุปผล
- อภิปรายผล
- ข้อสังเกต
- ข้อเสนอแนะ